

Sygn. akt II Ka 245/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Zawiślak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

przy udziale prokuratora Mirosława Michalskiego

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2016 r.

sprawy **skazanego J. K. (1)**

o wyrok łączny

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim

z dnia 18 lutego 2016 r. sygn. akt II K 500/15

zaskarżony wyrok uchyla i sprawę skazanego J. K. (1) przekazuje Sądowi Rejonowemu w Sokołowie Podlaskim do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II Ka 245/16

UZASADNIENIE

J. K. (1) został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. wyrokiem Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie II K 463/11, za czyn popełniony w okresie od kwietnia 2011 r. do 25 lipca 2011 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

II. wyrokiem Sądu Rejonowego w Węgrowie VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w Sokołowie Podlaskim z dnia 19 września 2013 r., w sprawie VII K 394/13 za czyn popełniony w okresie od września 2011 r. do 5 stycznia 2013 r. na karę roku 10 miesięcy pozbawienia wolności,

III. wyrokiem Sądu Rejonowego w Węgrowie VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w Sokołowie Podlaskim z dnia 19 września 2013 r., w sprawie VII K 176/13 za czyn popełniony w dniu 28 września 2012 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 2 lata zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych z wyłączeniem pojazdów kategorii T,

IV. wyrokiem Sądu Rejonowego w Węgrowie VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w Sokołowie Podlaskim z dnia 5 grudnia 2013 r., w sprawie VII K 510/13 za czyn popełniony w okresie od marca 2012 r. do stycznia 2013r. na karę

12 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 20 godzin miesięcznie,

V. wyrokiem Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim z dnia 11 czerwca 2015 r., w sprawie II K 229/15 za czyn popełniony w dniu 10 października 2014r. na karę roku pozbawienia wolności,

VI. wyrokiem Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim z dnia 18 czerwca 2015 r., w sprawie II K 237/15 za ciąg przestępstw popełniony w okresie 29 października 2014 r. – 3 na 4 listopada 2014 r. oraz czyn popełniony w dniu 10 października 2014 r. na kary roku pozbawienia wolności oraz 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat,

VII. wyrokiem Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim z dnia 4 sierpnia 2015 r., w sprawie II K 199/15 za czyn popełniony w dniu 27 listopada 2014 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz 3 lata zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Wyrokiem łącznym z dnia 18 lutego 2016 r., sygn. akt II K 500/15, Sąd Rejonowy w Sokołowie Podlaskim:

1. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. art. 87 k.k. (w brzmieniu tych przepisów obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw) orzeczone w sprawach VII K 394/13, VII K 176/13 i VII K 510/13 Sądu Rejonowego w Węgrowie VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w Sokołowie Podlaskim za poszczególne przestępstwa kary ograniczenia wolności i pozbawienia wolności połączył i orzekł wobec J. K. (1) karę łączną 11 miesięcy pozbawienia wolności stwierdzając, że w pozostałym zakresie wyroki te podlegają odrębnemu wykonaniu,

2. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej wyżej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres wykonywania kary pozbawienia wolności w dniach 5.01.2013 r. – 21.01.2013 r. oraz 21.11.2013 – 5.08.2014 r. w sprawie VII K 394/13 i okresy wykonywania kary ograniczenia wolności w wymiarze 5 miesięcy w sprawie w sprawie VII K 510/13 i uznał, że kara łączna została wykonana w całości,

3. na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 396) orzeczone w sprawach II K 229/15, II K 237/15 i II K 199/15 Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył J. K. (1) karę łączną roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności,

4. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej wyżej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres wykonywania kary pozbawienia wolności w dniach 21.08.2015 r. – 18.02.2016 r. w sprawie II K 229/15,

5. na podstawie art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie postępowanie umarzył,

6. zwolnił skazanego od kosztów sądowych, wydatki przejmując na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od zaprezentowanego wyżej wyroku wywiódł Prokurator Rejonowy w Sokołowie Podlaskim, zaskarżając go w całości na niekorzyść skazanego J. K. (1) i zarzucając mu obrazę przepisu postępowania art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015.396), mającą wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na zastosowaniu zarówno przepisów rozdziału IX ustawy – Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym przed 01 lipca 2015 r. jak i w brzmieniu nowym – nadanym w/w ustawą, w jednym wyroku łącznym, w sytuacji gdy przepis nie przewiduje takiej możliwości.

W następstwie tak sformułowanego zarzutu odwołujący się wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Sokołowie Podlaskim do ponownego rozpoznania.

W toku rozprawy apelacyjnej Prokurator Rejonowy w Sokołowie Podlaskim popierał swoją apelację i wnioski w niej zawarty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego okazała się zasadna i jako taka doprowadziła do rozstrzygnięcia o charakterze kasatoryjnym.

W wyprzedzeniu zasadniczej części rozważań, tytułem zapewnienia klarownego toku dalszych wywodów, podkreślić należy, że zarzut obrazy art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396; dalej: ustawa), sformułowany przez apelującego jako zarzut obrazy przepisu postępowania, w istocie rzeczy stanowi zarzut obrazy prawa materialnego. Zaakcentować tutaj należy, że wskazany przepis, z niżej podanych przyczyn, statuuje normę wpływającą na merytoryczną treść rozstrzygnięcia, nie zaś normę zmierzającą do zapewnienia właściwych podstaw tegoż rozstrzygnięcia.

W pierwszej kolejności odnotować należy, że w myśl unormowania art. 19 ust. 1 ustawy, przepisów rozdziału IX ustawy Kodeks karny, w brzmieniu nadanym tą ustawą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem 1 lipca 2015 r., chyba, że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po tejże dacie. W ocenie Sądu Okręgowego, przytoczona regulacja ma charakter szczególny w stosunku do art. 4 § 1 k.k., zgodnie z którym, jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawy. Odstępstwo przyjęte art. 19 ust. 1 ustawy wyraża się w tym, że w zakresie objętym hipotezą tego przepisu wyłącza się stosowanie ustawy nowej do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem jej wejścia w życie, z tym że owo wyłączenie nie obejmuje wypadków, w których zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem już po tym dniu. Innymi słowy: wyłączenie nie obejmuje wypadków, w których węzłem kary łącznej mają zostać objęte jednocześnie kary prawomocnie orzeczone przed dniem 1 lipca 2015 r. i kary prawomocnie orzeczone po tejże dacie.

W takim i tylko takim zakresie przepis art. 19 ust. 1 ustawy wyłącza stosowanie art. 4 § 1 k.k. W związku z tym całkowicie nieuprawnionym jest stanowisko Sądu Rejonowego, wyrażające się nie tylko w zapatrywaniu, że końcowy fragment art. 19 ust. 1 ustawy, tj. słowa: „chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy” statuuje nakaz stosowania ustawy nowej (k. 43), lecz również w konkludentnym przyjmowaniu, iż dopuszczalne jest jednoczesne stosowanie wobec tego samego skazanego dwóch różnych reżimów prawnych. W odniesieniu do pierwszego z podniesionych zagadnień podkreślić trzeba, że funkcją przytoczonego fragmentu przepisu jest wyłącznie doprecyzowanie zakresu, w jakim wyłączone jest stosowanie ustawy nowej do kar prawomocnie orzeczonych przed jej wejściem w życie. Art. 19 ust. 1 in fine ustawy stanowi o tym, kiedy nie stosuje się ustawy nowej, nie zaś o tym, kiedy się ją stosuje (vide J. Majewski, Komentarz do art. 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, [w:] J. Majewski, Kodeks karny. Komentarz do zmian 2015, LEX 2015, tezy 2.- 4.). Stanowisko takie w dalszej kolejności nakazuje przyjąć, że pomimo bytu analizowanego przepisu, Sąd Rejonowy był związany zasadą w myśl której, nie jest dopuszczalne stosowanie kombinacji przepisów konkurujących ustaw, chociażby to było dla sprawy „najwzględniejsze”, lecz **na podstawie całokształtu zasad obowiązujących w tym zakresie konieczne jest dokonanie wyboru jednej z konkurencyjnych ustaw** (vide A. Marek, Komentarz do art. 4 Kodeksu karnego, [w:] A. Marek, Kodeks karny. Komentarz, LEX 2010, teza 6.; podobnie: wyrok Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2014 r., II KK 139/14, LEX nr 1480321).

Z tych wszystkich przyczyn, wobec wagi uchybień zaistniałych w postępowaniu pierwszo-instancyjnym, koniecznym okazało się uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Sokołowie Podlaskim. Procedując po raz kolejny Sąd I instancji rozważy zaprezentowane wyżej zapatrywania, w tym w szczególności weźmie pod uwagę pogląd, zgodnie z którym **w ramach tego samego stanu faktycznego niedopuszczalnym jest stosowanie dwóch różnych reżimów prawnych w odniesieniu do tego samego skazanego.**

Wobec całokształtu powyższego Sąd Okręgowy orzekł, jak w wyroku.